

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglašite v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), DECEMBER 6, 1943 ŠTEVILKA (NUMBER) 284

Provizorična narodna vlada imenovana v Jugoslaviji

AMERIŠKE ČETE PRODIRAJO NA LAŠKI FRONTI

Napad na nemško linijo je sledil po strahovitem bombardiranju

ALŽIR, 5. decembra. — Glavni zavezniški stan poroča, da je ameriška armada v Italiji izšla z ofenzivo, v katero se je vključila Nemce z močno utrjenih položajev v gorovju Magiore. Upravičeno je bila velika luknja v nemški liniji in podvzet je bil korak za pohod proti Ribantu. Pred napadom so Amerikanci na nemške postojanke odprli topniški ogenj, ki je bil tako močan, da so mnogi Nemci bili zranjeni, ko so Amerikanci napeli do njih postojank, in so jih podali brez odpora.

Na drugem koncu italijanske fronte so v akciji britske čete, vztrajno potiskajo Nemce nazaj.

Kot se poroča, so ameriški vojski samo na enem ozkem sektorju nemške linije izstrelili milijone funtov šrapnela. Amerikanci so se morali boriti proti nemškemu ognju, ki je bil naperjen proti njim iz 1.500 čevljev. Po hudih bojih so ameriške čete zasedle položaj Mignano, medtem ko so napadli na vzhodnem koncu, kjer so okupirali gorski slemen Camino.

Kaj je danes v Nemčiji na prodaj

BERN, 4. decembra. — (O. A.) — National Zeitung v Bernu piše, da so izločena osem milijonov nemških mark, ki se prodajajo le ime "nesramno dražje ropotija" — a kljub temu ta ropotija najde vedno novih kupcev.

Omenjeni list se pritožuje nad dejstvom, da prebivalstvo na nemškem vedno bolj očitno kaže svoje preziranje do nemške denarja, kar zapeljuje ljudi v tujino, da kar naprej kupujejo vse, kar le dobe. "Najbolj neverjetne stvari, ki jih vidimo, da jih par slabih tednov prejema komaj drži skupaj, stvari, katerih v mirnem času ni bilo, ne bi niti povohal, se prosi, zdaj kot sveže žemlje," pravi list. "Človek bi začel razmišljati, kaj je to, pravi list, 'odkod so vse te stvari, ki so v letu vojne, ko so vendar vse stvari dobile nalog, da delajo za vojno.'"

"Zares lepe in dobre vzorce, ki jih postaviti v izložbena okna, bi bilo po mnenju tega lista mnogo bolje. Lepaki naj bi bili na prodaj, da bo pa v izločeni na razpolago takoj po vojni, in sicer po primernih cenah."

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poražena nemška vojska in vse, kar ona predstavlja!

Vojni ujetniki prosijo za muzikalne inštrumente, knjige in igre

Pred par dnevi se je na poziv župana Lauschea v hotelu Statler vršil sestanek okoli 200 oseb, ki zastopajo razne civilne, dobrodelne, cerkvene in delavske organizacije, katerim so predstavniki Mednarodnega Rdečega križa in organizacije YMCA pojasnili položaj, v katerem se nahajajo vojni ujetniki, ki živijo v različnih taborih širom sveta, ter pojasnili potrebo, kajti tega je dovolj, problem obstoji v tem, ker muzikalnih inštrumentov, športnih pripomočkov, iger in knjig ni mogoče kupiti, vsaj v zadostnem številu ne, ker se je vsled vojne produkcija drastično znižala ali pa popolnoma ukinila. Vse to je treba dobiti med ljudmi v splošnem.

Kakor je bilo pojasnjeno, se najbolj potrebuje muzikalne inštrumente, knjige in vsakovrstne športne predmete in igre. Gre za to, da se nudi uteho šest do sedem milijonom vojnih ujetnikov širom sveta, ki se nahajajo za žičnim omrežjem vojnih taborov in ki skušajo živeti normalno življenje navzlic mrtvili, ki je del njihove eksistence.

Rdeči križ in YMCA dosežeta ujetnike povsod

Mednarodni rdeči križ in mednarodna organizacija WMCA sta v stanju v smislu mednarodnih konvencij s posredovanjem nevtralnih dežel kot Švedska in Švica doseči vse tabore vojnih ujetnikov širom sveta. Dosedanje skušnje so dokazale, da ta pomoč, dasiravno je počasna, doseže vojne ujetnike, ne glede, kjer se nahajajo. V tem pogledu se je že mnogo storilo za naše ameriške fante, ki se nahajajo kot vojni ujetniki v Nemčiji in na Japonskem.

Župan Lausche je na sestanku med drugim povedal, da bo osebno prispeval v ta namen violino, katero se je nekoč učil igrati, baseball žogo, rokavice in "bat" in učne knjige, ki jih je rabil, ko je hodil v šolo. Apelarjal je na navzoče, da vsak daruje, kar ima in da razglasijo potrebo sodelovanja v tej kampanji pri skupinah, h katerim pripadajo.

PREGANJANJE RUSKEGA CIVILNEGA PREBIVALSTVA

LONDON. — Bežeče nemške armade so prignale v baltiške države ogromne množine ruskih civilistov. Mnogo jih umira od gladi, trpljenja in pomanjkanja.

Švedsko časopisje je mnenja, da bodo Nemci pustili te Ruse na licu mesta, kadar se bodo morali umakniti iz baltiških provinc. Malo verjetno je, da bi tirali s seboj še večje množine tujega ljudstva, ako se bodo morali še nadalje umikati. Poljski list Dziennik Polski je mnenja, da je nemška namera, ki leži za tem preganjanjem, da se čim bolj mogoče otežkoči Rusom obnova njihovega opustošenega ozemlja.

LAŠKI FAŠISTI ROPAJO ZIDOVSKA IMETJA

BERN Švica. — Nemška marioneta, takozvana "republikanska fašistična vlada", je izdala dekret, da morajo židje, ki imajo v svoji posesti umetnostne objekte vseh vrst, te umetnine takoj oddati fašistični vladi v "varstvo".

Židovsko prebivalstvo v Trstu, Milanu, Veroni in Meranu je kaznovano s kolektivnimi globami.

Naši fantje-vojaki

Vsa družina Dodič, 977 E. 239 St., je odšla na obisk dveh sinov, ki se nahajata pri mornarici, in sicer je eden v Tennessi, drugi pa v Floridi. Mrs. Dodič je tajnica društva "Četoči Noble št. 450 SNPJ, in za časa njene odsotnosti, jo bo nadomestovala blaginčarka Mrs. Frances Tegel, 960 E. 239 St. Želimo jim srečno pot in zdrav povratek!

Čudne pravne razmere v Nemčiji

BERN, 4. decembra. — Zaščita zakonov v Nemčiji se je porušila. Ako skrbno premočimo vse zadnje nemške dekrete, postane jasno, da sam notranji minister Himmler to čisto odkrito priznava.

Nemško civilno prebivalstvo je prejelo poziv, da nemške policije in nemških sodišč ne nadlegujejo z malenkostmi, kajti nacistična država nima niti časa niti sredstev, da bi se ukvarjala z manjše vrste zločini.

Eden Himmlerjevih dekretov pravi: "V takih časih kot so današnji, narod Nemčije ne more izgubljati časa s preganjanjem surovežev in drugih nevarnih elementov. Uradništvo na sodiščih šteje najskrajnejši minimum potrebnega. Oni maloštevilni sodniki in drugi uradniki, ki še poslujejo, morajo brezpogojno posvetiti svoj čas bolj važnim zadevam."

Himmler gre tako daleč, da priporoča civilnemu prebivalstvu, naj pozove na pomoč svoje sosedo v vseh takih slučajih, kjer gre za zločine manjše vrste. "Vsakdo ima dolžnost, da najprej dobro premisli, da-li mu policija sploh more pomagati, predno se odloči, da v svoji neravnosti pokliče policijski glavni stan." In potem Himmlerjev dekret nadaljuje: "Prav nič hudega ne bo, ako ta ali oni nemški civilist pretrpi manjšo izgubo, mesto, da bi klical na pomoč policijo, kajti mnogo je danes takih, ki morajo prenašati še mnogo večje izgube."

V teh dekretih je tudi objasneno, da so edini prestopki, katere se more smatrati za resne, vlomi v zakloniščih za zračne napade in defetizem. V vseh takih slučajih je kaznen za obtopenje, katere ujamejo — smrt.

LETNA SEJA

Nocoj ob 7:30 uri se vrši letna seja društva Slovenske Sokolice št. 442 S. N. P. J., v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se polnoštevilno udeležijo.

V BOLNIŠNICI

V Glenville bolnišnici se nahaja dobro poznani Jack Sušelj, stanujoči na 1338 E. 55 St., ki je svoječasno vodil gostilno na Marquette Ave. Prijatelji so vabljene, da ga obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje okrevanje!

Nov grob

Včeraj popoldne je preminil na svojem domu rojak Frank Majer, p. d. Restov France, star 64 let. Stanoval je na 929 E. 209 St. Pogreb ima v oskrbi pogrebni zavod August F. Svetek. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Bolgari se pridružijo partizanom

Eden najvažnejših dogodkov v borbi južno-slovanskih ljudstev proti nacijskemu jarmu je bil obelodanjen v nedavnem poročilu radijske oddaje "Svobodne Jugoslavije," kot je isto zabeležil poročevalec N. Y. Timesa, C. L. Sulzberger, kateri piše, da bolgarski vojaki v vedno večjem številu pristopajo v Osvobodilno ljudsko armado Jugoslavije, kateri načeljuje gen. Josip Broz (Tito).

Omenjeni komunikate jugoslovanskih patrijotov navaja, "da bolgarski vojaki, katere so zajeli naši oddelki v nedavnih bojih pri vasi Krema, so zdaj prostovoljno pristopili k Osvobodilni armadi." Dalje poročilo pravi, "da se zdaj ena bolgarska stotinja bori ramo ob ramo z našimi oddelki proti fašističnim okupatorjem."

Nagel potek razpadanja ozir. razkroja v bolgarski armadi sami je nadalje podčrtan po poročilu Britskega radija, ki navaja, da je bilo ustrelenih 35 bolgarskih častnikov potem, ko se je na albanski meji uprla garnizija vojaštva, da se tako ogne po nacistih vodeni akciji proti albanskim patrijotom.

Te novice, vzete skupno s prejšnjimi poročili o pet tisoč bolgarskih partizanih, ki se bojujejo na Balkanu blizu Stare Zagore, ter o razstrelitvi strateškega obmejnega mosta pri Svilengradu, kar je povzročilo prekinjenje železniških zvez med Bolgarijo in Turčijo, kažejo, da je pričela borba bolgarskega ljudstva proti Hitlerju in njegovim oprodam doma zavzemati značaj masnega odpora.

Bolgarsko ljudstvo je vodilo neprestano borbo proti terorističnemu režimu pokojnega kralja Borisa in njegove klike, katere je izdala dobrobit svoje dežele ter ga zaigrala nečastno, ki je potisnila Bolgarijo v vlogo Hitlerjevega policaja na Balkanu. Tudi v preteklosti je bilo ljudstvo proti megalomaničnim in usodnim smernicam Borisovega očeta, bivšega carja Ferdinanda, kateri je zavlekel Bolgare v dve nezaželjeni vojni proti srbskim bratom. Tekom redkih prilik, ko je imel bolgarski človek besedo, kot n. pr. za časa vlade kmečkega vodja Stambolijskega, je bolgarski kmet in delavec demonstiral svojo vzajemnost z ostalimi južno-slovanskimi brati.

Danes, ko so oduševljeni po sijajnih zmagah rdeče armade in uspehih Jugoslovanske osvobodilne ljudske armade, kažejo Bolgari bolj in bolj svoj pravi sentiment. Neupognjeni po problem teroru in zatiranju, se poslužujejo vsake prilike, da revoltirajo proti svojim lastnim fašističnim usurperjem ali vsiljivcem in se pridružujejo vrstam Jugoslovanske osvobodilne armade, katere je simbol južno-slovanske vzajemnosti in demokracije. — (Iz urada United Committee of South Slavic Americans, 1010 Park Ave., New York, N. Y.)

KOLENDARJI

Pogrebni zavod August F. Svetek sporoča, da je prejel koledarje za leto 1944, katere prijatelji in rojaki dobijo, ako se zgledajo na 478 E. 152 St., med

LJUDSKI PARLAMENT, SESTOJEČ IZ 140 DELEGATOV, PODVZEL AKCIJO

Kralj Peter je v Kairu ogorčeno protestiral proti revolucionarni vladi, katero nazivlja "gibanje terorističnega nasilja"

LONDON, 4. decembra. — Radijska postaja Jugoslovanske osvobodilne vojske je danes naznanila, da se je v Jugoslaviji organizirala provizorična narodna vlada, kateri stoji na čelu kot predsednik dr. Ivan Ribar, medtem ko je vodja Narodne osvobodilne vojske Josip Tito Brozović imenovan maršalom in ministrom obrambe.

Ostali člani provizorične narodne vlade so sledeči: Minister za zunanje zadeve: Josip Smolčakar, dalmatinski kmečki vodja in bivši jugoslovanski minister v Vatikanu.

Trije podpredsedniki: Miša Pidja, srbski žurnalst; Ivan Avgustičič, kipar iz Zagreba; Josip Rus (očividno Slovenec).

Dva pomožna vojna ministra: Vladimir Ribnikar, urednik vplivnega belgrajskega lista "Politika," in Božidar Magovac, urednik glasila Hrvatske kmečke stranke "Narodni Dom."

Notranji minister: Vlado Zečević. Minister za obnovo: Rade Pribičević. Minister za šume in rudnike: Sulejman Filipović.

Kako se akcija tolmači v Londonu

Nekateri jugoslovanski viri v Londonu izjavljajo, da so partizani z imenovanjem provizorične vlade dali na znanje zamejni vladi kralja Petra, da so sami sposobni voditi notranje zadeve v Jugoslaviji in da ne potrebujejo nikakih navodil od njegovega režima.

Isti viri tudi ta korak tolmačijo kot dokaz, da Tito in njegovi tovariši pričakujejo, da se bo vojaški položaj v kratkem izboljšal, oziroma, da bodo zavezniške sile najbrže v kratkem podvzele invazijo na Balkanu.

KAIRO, 5. dec. — Jugoslovanski kralj Peter je danes objavil ogorčen protest proti imenovanju rebelne vlade v Jugoslaviji, ki je bila imenovana na zborovanju parlamenta, kateremu je prisostvovalo 140 delegatov, in katere ima upravljati vse kraje, katere so partizanske čete osvobodile izpod nemške oblasti.

Zavezniške sile, vključivši Rusijo, priznavajo jugoslovansko zamejno vlado, ki se je pred par meseci preselila iz Londona v Egiptu. Provizorični režim v notranjosti Jugoslaviji je bil vpostavljen v opoziciji proti zamejni vladi.

Kralj zavrača krivdo na "gotove zavezniške institucije"

V kraljevi formalni izjavi je rečeno, da provizorična vlada v Jugoslaviji predstavlja "pokret terorističnega nasilja," ki da ne "zastopa naroda," in da bo s tem korakom notranji boj v Jugoslaviji, ki je že sedaj razdvojena radi spora med Titom in Mihajlovićem, postal še ostrejši.

V izjavi ubežne vlade je dalje rečeno, da je "rebelna vlada" rezultat "propagande iz inozemstva, k uspešnosti katere so žal gotove zavezniške institucije mnogo prispevale."

Znano je, da dobivajo čete Titove osvobodilne vojske znatno podporo od Sovjetske Rusije, in zadnji čas sodelujejo z njimi tudi britske vojaške sile.

VILE ROJENICE

Pretekli ponedeljek so se vile rojenice zglasile pri družini Mr. in Mrs. Tony in Rose Bazich, 16605 Waterloo Rd., ter pustile v spomin zalo hčerko. Dekliško ime matere je bilo Rose Sanabor, in s tem dogodkom sta poznana Mr. in Mrs. Sanabor drugič postala stari oče in stara mati. — Čestitamo!

5. in 8. uri zvečer vsak dan razven ob nedeljah.

POROKA

Na Zahvalni dan sta se poročila Mr. Frank Potochnik, sin Mr. in Mrs. Frank Potochnik, 976 E. 69 Place, in Miss Agnes Gallik, hčerka Mr. in Mrs. Andrew F. Gallik, z New Salem, Penna. Poroka se je vršila v St. Procopius cerkvi v New Salem, Penna., poročna slavnost pa na domu nevestinih staršev. Novoporočencema čestitamo in želimo vse najboljše!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po razmašlacu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Carl Hartman (O. N. A.):

Podpora za Evropo, bo prihajala tudi iz Evrope

Že v prvih šestih mesecih po svoji osvoboditvi bo Evropa sama dobavljala skoro polovico vsega potrebne- ga za podporo trpečega prebivalstva zasedenih in opu- stošenih dežel.

Vsi delegati Zedinjenih narodov, ki so se zbrali v Atlantic City na prvem sestanku o priliki ustanovitve Uprave za podporo in obnovo, se strinjajo v tem, da to dejstvo že samo na sebi z vso jasnostjo zavrača obtožbe, ki trde, da namerava Evropa izkoriščati dobroto ameri-škega naroda. Cilj Uprave za podporo in obnovo je le ta, da se pomaga Evropi zopet na noge, in sicer tako hitro kot le mogoče — sicer pa ima Evropa ravno tako malo namere, da izkorišča druge, kot bi želela biti izkorišča- na sama.

Res je sicer, da bo treba pošiljati skoro vso hrano, katere primanjkuje, iz prekomorskih krajev — cenijo, da je bo treba 7,332,000 ton — toda večino drugih stvari, kakor les, premog, kovine in vse vrste industrijskih iz- delkov bo evropski kontinent sam preskrbel. A to so predvsem one stvari, ki so potrebne za to, da se gospo- darsko življenje širom kontinenta zopet obnovi. Kar Ev-ropa hoče, kar bi rada dobila od drugod, so pred vsem stvari, katerih ji začasno manjka, ki so pa neobhodno potrebne za čas prehoda iz sedanjih težkih razmer v nor- malne razmere.

Evropa bi bila nedvomno še sedaj mnogo manj lač- na, ako ne bi Nemci držali izključno za svoje armade večino transportnih sredstev, tovornih avtomobilov in že- leznice, ter vse vrste goriva. Ni dvoma, da se mnogo ži- veža pokvari v nekaterih pokrajinah Evrope, deloma ra- di tega, ker ni sredstev za prevoz, deloma pa zato, ker ni nobene možnosti zamenjave za kar si bodi porabne- ga.

Ena prvih nalog, kateri se bo morala posvetiti Up- rava za podporo in obnovo, bo torej, da spravi v tek trans- portna sredstva za civilne potrebe.

Prav mogoče je, da bo mnogo konfliktov v pogledu osnovne politike obnove in rehabilitacije, akoravno sta obe tesno povezani med seboj. Tako je bilo, da navede- mo praktičen primer, na zadnji konferenci za prehrano — spomladi v Hot Springs — mnogo govorjenja o tem, da je nepraktično in neumestno, da seje Evropa toliko pšenice, katero more toliko ceneje kupiti iz prekomor- skih krajev. Toda Uprava za obnovo in podporo bo pri- poročala Evropejcem, da sejejo čim več pšenice, vsaj za- časno, da v prehodni dobi po vojni prihranijo čim več prepotrebne ladijskega prostora.

Toda načelo mednarodnega sodelovanja, ki je pri- šlo do veljave v Atlantic City-ju, je element, ki bo neiz- merno pripomogel do tega, da se Evropa zopet postavi na svoje lastne noge — kot tudi ves ostali svet. Vrh vse- ga drugega je Uprava za podporo in obnovo položila tu- di temelje za internacijsko zdravstveno organizacijo in predpriprave so že v teku, da se skliče konferenco ze- dinjenih narodov za denarna vprašanja.

Ena onih stvari, ki dajejo največ vzpodbude, je dej- stvo, da Sovjetska unija in Kina sodelujeta z veliko vne- mo in celo navdušenjem pri teh skupnih naporih. Isto velja za vse vlade v izgnanstvu, ki se vse boje, da jih ne bi njih narodi zavrgli, ako bi se izkazalo, da so zane- marjale važne narodne interese svoje domovine.

Nekoliko vpogleda v bodočnost je proti koncu kon- ference dal nizozemski minister narodnega gospodarstva Peter A. Kerstens, ki je glede bodočega mednarodnega sodelovanja govoril o dveh drugih mednarodnih organi- zacijah, o katerih zdaj mnogo razpravljajo državniki različnih narodov. Prva teh organizacij je mednarodni

Maksim Gašpari—Slovenija

Piše M. I. Lah

Pod besedo "Slovenija" razu- mevamo našo rojstno domovino kjerkoli živimo ali smo se rodi- li in bili doma Slovenci. Biser slovenske zemlje smatramo Bleško jezero.

Ko je nekoč vodstvo bivše S. S. P. Z. želelo imeti sliko za stenske koledarje, je naročilo sliko od slikarskega umetnika M. Gašparija, kar je povzročilo, da imamo sedaj to krasno delo na zastoru v Slovenskem narod- nem domu na St. Clair Ave.

Ker pa imamo Slovenci od tega umetnika mnogo nesmr- tnih del, in ker se je tako krče- vito držal domačih originalov, je dobro, da ga malo bolje po- znamo. Slikovna umetnost je mednarodna, a dobijo se tipi u- metnikov, ki v ljubezni do svoje rojstne grude ostanejo pri do- močajem ognjišču ter v živih bar- vah proizvajajo vse lepote, kre- posti in domačnosti, ki jih sre- čavamo v življenju. Poleg mno- gih slovenskih slikarskih umet- nikov, je bil Gašpari eden prvih, ki je vsa svoja dela usmeril do- mačaj umetnosti. Sledil mu je Smrekar, a vedno je prodirala Gašparijeva barva.

Posebno je izdal nešteto narodnih in verskih običajev v razglednicah, ki so nas v Ame- riki vselej prijetno spomnile na domovino. Z Gašparijem sva stanovala skupaj v l. 1901—02 v Ljubljani, ko sem obiskoval prvi letnik gimnazije. Prišel je iz Kamnika, kjer se je učil za pomočnika v špecerijski trgo- vini pri Murniku. Kazoč svojo nadarjenost za slikarje, je pri- šel v Ljubljano v pripravljali- co v obrtno šolo. Njegov izred- ni talent so takej opazili profes- sorji ter mu dali vse prilike za razvoj njegovega talenta.

Toda tam v naši beli Ljublja- ni je mnogo lepo oblečenih lu- di hodilo po cestah, ki jim je manjkalo hrane in med temi je največ dijakov. M. Gašpari je bil sin revnih staršev tam od Cerknice, kot je nam pravil, a od takrat naprej je, kolikor mi je znano, živel v Ljubljani. Stanovali smo v stari škaberneto- vi hiši na glavnem trgu v pe- tem nadstropju, tik pod strmi- mi skalami ljubljanskega gra- du. V tem nadstropju je živel mnogo dijakov, katerih imena sem pozneje opazil med advo- kati, državniki in duhovščino. Gašpari se je v kratki dobi lo- til izdelovati risbe in slike v vodnih barvah, ki so se dale prodajati za izloženja okna. Za- nimala ga je lepota pokrajin in ne toliko umetne stavbe, kakor ubožna kmečka koč. Ne go- spod in gospa z dunajsko ali pa- riško modo, ampak kmečka na- rodna noša.

Mnogokrat je pripovedoval, da je našel ljudi, ki so prišli v Kamnik, kot najboljši predmet za njegove skice.

Tista leta je Ljubljana vsa živela našemu epohalnemu pri- rastku v narodni drami. Jurči- čeva dela, "Deseti brat", "Legi- jonarji", "Rokovnjači", so prišli na oder deželnega gledališča. Takrat je imelo 15 odstotkov Nemcev v Ljubljani od polovi- co časa. Boljše rečeno 50—50, vendar so Slovencem dali oder za nedeljo. Razumljivo je, da so nemški "schovspilerji" igrali skoraj praznemu gledašču, med

"Gospodarski clearing," katerega cilj bo, da dirigira sve- tovní eksport in import, in skrbi za to, da ne bo nikjer prevelikega izobilja niti pomanjkanja. Cilj druge orga- nizacije pa bo, da nadzoruje zunanjo trgovino dežel osi- šča in gleda na to, da te dežele ne bodo mogle nikdar več dobiti v roke toliko sredstev, da bi se enkrat začele z oboroževanjem, v cilju in z namenom, da poskusijo še enkrat zavladati nad svetom.

tem, ko je bilo slovensko raz- prodano včasih že več dni na- prej.

Omenjene igre so povzročile mnogo zanimanja za naš nardo- ni oder. Naši igralci kot: Ve- rovšek, Danilo, Betetto, itd. so bili predmet atrakcije posebno med dijaki. Srečen je bil kdor je mogel v gledališče. Blaž Ma- zol, Krjavelj in drugi so posta- li bojni junaki. Legenda sloven- ske romantike je živela v ust- nem izročilu. Gostilničarji so hoteli imeti slike iz karakterjev, kjer je Verovšek prednjačil in tukaj je prišel Gašpari do svo- jega zaslužka. Naslikal je Mo- zola, ki sedi na sodu, držeč ko- zarec v rokah, v jerhastih hla- čah, in več drugih. Lotil se je ročnih slikarj z razglednicami, katere smo hodili zanj prodaja- ti po trgovinah. Njegov čopič je prinašal čudežne naravne lepote na papir, ki so bile vedno naša domača lepota-umetnost. Naše gore in kmečke livade z praznično oblečeno mladino. — Rdeča, zdrava lica in krepke postave. Da, Gašpari je bil ves naš. Gotovo mu njegov poklic ni prinašal izobilja, najbrže pa revno življenje. Bil je med oni- mi intelektualci, ki so dali vse "Sloveniji" ter delili z njo živ- ljenje, ki je bilo vedno revno, a srečno.

Mnogokrat sem prejel po- zdrave od njega po mojem bra- tu Ivanu. "Slovenija" je živila v lepšem razmahu po prvi voj- ni. Književnost naša je doživela divni porast. Paralelno z njo pa je oživljala naša umetnost, kar smo mi v Ameriki z vse- ljem beležili. Ameriški Slovenci imamo najkrasnejši dar v sliki M. Gašparijeve "Slovenije", ki predstavlja biser slovenske zem- lje s slikovitim prizorom skupi- ne, ki predstavlja voditelje na- šega naroda. Slovenija sedi na stolu pod košato lipo, malčki ji pa donajajo dobrine naroda. Lepšega dela si ni mogoče mi- sliti.

Ko je direktorij Slov. nar. do- ma sliko predstavil, mi je si- likar, ki je mojstrsko povečal sliko za zastor, Mr. Shirley Braitwaite, povedal, da je si- šal, da je bil M. Gašpari v Ljubljani ustreljen kot talec po Italijanih.

Ni besede, da bi človek izrazil čustva, ako je to res. Toda glej- mo v to sliko. Imejmo jo v srcu, da ne odnehamo preje, dokler ne doživi ta draga nam zemlja zopet svobode, za katero so pri- čeli boj naši pradedi. Oni tu na sliki so nam dali smernice, mi pa skončajmo!

Zato, narod slovenski, na de- lo! Do zmage!

"Progresivni kotiček"

(Pod zgornjim naslovom bo- do članice "Progresivnih Slo- venov" v bodoče naše razne ob- jave in dopise članic, ki dosepejo slučajno v uredništvo prepozno za našo uradno stran v "Ena- kopravnosti". — Mary Iva- nus, urednica.)

Cenjena urednica: Naša seja v oktobru je bila še precej povoljno obiskana. Mesto, da bi se naša prihodnja seja vršila prvi terek v decem- bru, se bo vršila na nedeljo 12. decembra ob 5. uri popoldne, to pa radi tega ker bomo obhajale božičnico. Menjale bomo namreč darila in se prosil članice, da naj

ŽE DRUGI TEDEN SE KAŽE RUSKI FILM

Navdušeno zanimanje za rus- ki film "Mi bomo prišli nazaj", ki predstavlja bojno pesem ne- ustrašljivih ruskih čet, je vzrok, da se bo ta film kazalo že dru- gi teden v Penn Square gleda- lišču na East 55th St. in Euclid Ave.

Ker je tem četam primanj- kovalo municije in drugega voj-

prinese vsaka božično darilo v vrednosti 50c. Imele bomo tudi nekoliko prigrizka in kavo. Čla- nice, prosim vas, vdeležite se vse in pripeljite vsaka po eno novo kandidatino v krožek, kar bo najlepši božični dar za našo organizacijo "Progresivne Slovenke".

Dalje naznanjam, da bomo vpriporile drugo nedeljo v fe- bruarju dramsko predstavo na- cdu Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Že sedaj prosim članice, da sodelujemo po vseh naših mo- čeh, da zopet pripomoremo do čim lepšega uspeha. In vas pro- sim, drage mi članice, da ka- dar se vam bo dalo vloge za i- gro, pokažite vaše dobro in za- vedno srce s tem, da iste sprej- mete z veseljem. S tem boste veliko pripomogle do lepega u- speha in s tem dokazale, da a- ko našim dragim v domovini ni preveč žrtvovani življenja in vse, kar jim je drago, da nam tu ne bo preveč posvetili nekaj ur na teden za ohranitev slovenske drame, slovenske besede.

Na decembrski seji bomo i- mele tudi volitve uradnic za le- to 1944. Torej se vas lepo va- bi, da se vse udeležite te seje — v nedeljo, 12. decembra.

Frances Wolf,

tajnica.

Koncert zdr. odbora južnih Slovanov

Cleveland, Ohio. — Cleve- landska naselbina se zopet pri- pravljala na veliko in umetniško dovršeno kulturno priredbo. To pot bomo namreč imeli v svoji sredi svetovnoznanega hr- vatskega umetnika na gosli Zlatka Balokovića, kojega kon- cert se vrši v nedeljo dne 12. decembra popoldne v Sloven- skem narodnem domu na St. Clair Ave.

Ta koncert se vrši pod pokro- viteljstvom združenega odbora južnih Slovanov, pri katerem so včlanjene sledeče organizacije: Slovenski ameriški narodni svet (SANS), Srbski vidovdanski kongres, Hrvatski narodni kon- gres in Bolgarsko - Macedon- ska organizacija. Predsednik združenega odbora je pisatelj Louis Adamić.

Kot že omenjeno, bo na tem koncertu gla vna privlačnost Zlatka Balokovića, ki je s svoji- mi gosli očaroval vsa glavna svetovna mesta. O njem so pi- sali laskave ocene najglasovi- tejši muzikalni kritiki. Zato je tudi naša dolžnost, da mu da- mo vsaj delno priznanje s tem, da posetimo njegov koncert.

Poleg Balokovića bodo sode- lovali tudi solisti od Glasbene Matice in pevskega zbora Abra- šević. Kot znano imata oba zbo- ra dobre pevske moči zato bo- mo imeli dvojni užitek na tem koncertu.

ŠKRAT

Jaka: "Koliko stane stanova- nje?"

Gospodar: "Tri sto dolarjev na mesec."

Jaka: "A kje je hlev?"

Gospodar: "Kakšen hlev?"

Jaka: "Hlev za osla, ki bi vam toliko plačal!"

Stari oče: "Kaj praviš, Mi- hec, koliko pljučnih delov ima človek?"

Mihec: "Dva."

Stari oče: "Dobro. A kako veš to?"

Mihec: "Ko se je naša Katja- ca umivala, sem ju videl..."

A: "Zakaj ste zmeraj tako nemirni, kadar slišite avtomobil?"

B: "Pred kratkim mi je ne- kdo odpeljal ženo v avtomobilu in zdaj se bojim, da mi je ne bo spet vrnil..."

Profesor (odhaja na lov):

"Torej za nedeljo bom ustrelil zajca."

Zena: "Saj ni treba. Mišlin- ja namreč v nedeljo pripraviti te- lečjo pečenko."

Profesor: "Dobro, bom pa le- le."

takoj, da ne bo potem godok- nja. Vstopnice se dobijo pri Mrs. Makovec, J. Durmu in pri posameznih članih SANSa.

Za publijski odbor,

Frank Česen

Louis Adamic's Books FOR GIFTS

Give autographed copies of Louis Adamic's books for Christmas to your American-born sons and daughters—to other relatives—to friends and neighbors—to business associ- ates—to boys and girls in the armed forces—to prominent people in your town and vicinity who ought to know about Slo- venia and Yugoslavia, national and international problems. — Give especially Louis Adamic's latest book

"MY NATIVE LAND"

now being read and discussed all over America, soon to be published also in Russia, Brazil, Argentina and Sweden, and certain to have great influence on the future of Slovenia, Yugoslavia and the Balkans, as well as the inter- national situation as a whole.

WHEN ORDERING THE BOOK, USE THE BLANK BELOW.

MAIL IT WITH YOUR CHECK OR MONEY ORDER TODAY!

LOUIS ADAMIC

MILFORD, NEW JERSEY

Please send me the indicated number of AUTOGRAPHED copies

of your books for which I enclose \$.....

MY NATIVE LAND \$3.75 each copy: \$.....

The Native's Return 2.75 " " \$.....

Two-Way Passage 2.50 " " \$.....

From Many Lands 3.50 " " \$.....

What's Your Name? 2.50 " " \$.....

My America 4.00 " " \$.....

Laughing in the Jungle 3.00 " " \$.....

House in Antigua 3.00 " " \$.....

Send the books to (write address carefully):

(If you wish to have the books sent to several addresses, write a separate letter, giving mailing instructions. If possible, write in English so that Mr. Adamic's assistant can handle the orders when he is not at home.)

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

"Kadar sem mislil nate, sem se vedno bal, kako bo, ko se bova zopet videla."

"Tudi jaz sem se bala." Gledala je v tla in tesno ji je bilo.

"Kako ti je, Nanica?"

"Saj veš; zame ni na svetu ničesar več." S temi besedami se je dekle obotlo v obsojilo.

"Upaj, Nanica! Čas teče, čas pokrije, kar je bilo. S Franco tom sva tolikokrat govorila o tebi. Mislila sva nate. Sirota si bila."

Pri teh besedah je Nanica dvignila obraz; pogledala je Toneta. Rosa ji je silila na oči.

"Nanica, ali še kdaj misliš name?"

"O, Tone!"

Dekletu so privrele solze iz oči. — Jaj, kako bi bila Nanica padla pred Tonetom in ga prosila odpuščanja za vse hudo, ki mu ga je naredila.

"Nanica, tolikokrat sem mislil nate in hudo mi je bilo!"

"Saj nisem vredna, saj nisem vredna!" je odgovarjala njena misel.

Tone je prinesel v vrnil Nanici vse upanje. Ponavljala si je, da tega ni vredna in vendar je bila srečna.

Andrej je ostal zvest bratovemu spominu. V vsem ga je posnemal. Postal je resen, odločen, drugačen niti ni mogel biti; skrb in delo sta visela na njem. Le v nečem mu ni sledil; brez ljubezni ni mogel živeti. Njegova mladost je bila pač drugač na. Pšenični lasje so ga zajeli; ljubil je Angelo. Sklenil je, da se poroči. Vprašal je za svet mater in sestro, Nobena mu ni branila; tem manj, ker je Tone pripravljaval Nanici nov dom na Selih.

Nekega večera se je Andrej odločil. Stopil je do Zagričarja, mu razodel svoj sklep in ga poprosil za Angelino roko. Zagričar je pomolčal v mizo, se nekoliko zamislil, nato je dejal:

"Naj gre! V hiši, pri kateri so ljudje umrli za prostost do mu, ne bo nesrečna."

Vse drugače je bilo pri Dragarjevih.

Doslej močni steber se je pričel krunčiti. Feliks je živel kakor izobčen iz vaše družbe. Dvoje mladosti je imel na vesti in tega mu ljudje niso mogli več odpustiti. Pogostokrat je hodil v dolino k fari. Tam je bila gostilna. Lepa gostilničarjeva hči ga je privabljala z besedami, se mu ljubeznivo nasmihala. Smel je gledati nasmeh in poslušati besede; več ne. Pač mu je mladenka radovoljno in uslužno stregla s pijačo. Feliks se je moral zadovoljiti samo s tem.

Se se je raznesla novica. Tudi Štefaniji se je obetalo nekaj. Vendar je uhitela. Poročila se je v strmino h Grivarju. Tu so jo pričakale na polju, zelo pri brežne njive, v skednju pa koši. Orala ni bilo pri hiši, mesto tega so bile motike. Travo, pridelke, drva, gnoj, vse je bilo treba nositi na hrbtu.

Dragar se je zakrknil. Njegova krona se ni več blestela kakor nekdanj. To ga je bolelo. Segal je po večkrat na dan po ključ, ki je ležal na polici, ter hodil v klet, kjer je hranil v steklenih posodah prozorno, o stro pijačo. Mislil je, da ga ta dvigne in poživi.

Zopet je gorel dan globoko v noč. Kukavica je odpela. Trava je valovila v vetru.

Večerilo se je, ko je prišel do vasi Zagričar, se ustavil pred Košanovo hišo. Tu se je razgledal po zagorelem nebu. Andrej je stopil na prag in gledal z njim vred v višavo.

"Lepo vreme bo. — Jutri gre-

mo kosit v vašo senožet, nato v našo," je spregovoril Zagričar. "Ali pa pokosimo najprej pri vas."

"Naj bo tako, kakor sem rekel. — Pomagali si bomo med seboj."

"Pomagali si bomo."

Andrej je gledal moža; videl je v njem brata in očeta obenem.

KONEC

"Mrtvec" se je vrnil...

Nenavadna zgodba se je primerila pred nekaj leti v Milanu. Dva ne več mlada zakonca sta sedela v svoji vili pri obedu, ko je služabnik naznanil gospoda, ki je trdil, da je intimen prijatelj hišnega gospodarja. Ko je vstopil, se je žena onesvestila, a mož je strmel ves prepaden v došleca.

Žena, ki je po rodu Braziljanka, se je bila v Kaliforniji poročila z bogatim Italijanom, ki je imel skupno z nekim drugim rojakom veliko tovarno. Pri nekem potresu, kakršni so v Kaliforniji pogosti, sta žena in poslovni tovariš našla pod razvalinami telo moža, ki ni kazalo nobenega znaka življenja. Mož je bil v zadnjih časih bolan na srcu. Žena in prijatelj sta utegnili rešiti samo svoje vrednostne papirje. Prodala sta jih in z izkupičkom sta zapustila Kalifornijo. Odsla sta v Italijo, kjer sta se kmalu potem poročila.

Ženin prvi mož pa nikakor ni bil mrtvec. Po potresu so ga spravili v bolnišnico, kjer se je onesvestil. A šele po dolgem času je ozdravel in se spomnil svojega prejšnjega življenja ter žene.

Uspelo mu je, da si je ustvaril novo eksistenco.

Nekega dne je zvedel, kje živi njegov nekdanji poslovni tovariš. Odpeljal se je v Milan, da bi pri njem poizvedel za svojo ženo. Veliko je bilo njegovo presenečenje, ko jo je našel kot ženo svojega prijatelja. Sodišče je potem moralo razpravljati o tem nenavadnem primeru.

ANEKDOTA

Edison je izumil toliko različnih stvari, da so mu končno zapuili že vse. Obešali so mu najbolj čudne izume. To ga je zelo jezilo, najbolj se je pa jezil nad "večno srajco".

Nekega dne je šla skozi tisk senzacionalna novica, da je postal Edison predolgočasno, oblačiti si vsak dan čisto srajco, pa je to zlo rešil temeljito na ta način, da je izumil srajco, ki sestoji iz 365 tenkih plasti, položenih druga nad drugo. Te plasti se dajo posneti vsaka zase vsak dan kakor list s koledarja, srajca trpi torej leto dni in je vedno čista.

Komaj se je ta vest razvedela, je začel Edison dobivati od vseh strani tisoče naročil za "večno srajco", naročila so prihajala celo iz Južne Afrike in Kitajske. Ni manjkalo tudi ljudi, ki so prilagali črke, s katerimi so naročilo plačevali vnaprej.

Celo leto je trajala ta stvar, Edison se je jezil kakor nikoli. "Če zagrabim človeka, ki je to rco spravil na svet," je vzkliknil pogostoma, "mu za nekoliko tednov v resnici ne bo treba menjati srajco!"

BONDS

BUY BOMBERS

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
U. S. War Bonds & Stamps

DECEMBER 6, 1943

American Legion News

By John Wenzel Jr.

At our last meeting, Thursday, November 11th, 1943 John L. Mihelich at a brief inauguration was installed as Commander. Our new leader outlined his program for the coming year, stressing upon the comrades the necessity of co-operation in maintaining better than the average in attendance for the coming sessions. He also reviewed the difficulties that arose upon the conclusion of World War I, when the veterans came home without being firmly organized and that when the nation-wide American Legion was formed, most of those obstacles were removed. This organization as it stands now is on firm grounds. It is estimated that the membership in Ohio alone in 1944 will reach more than 650,000. This vast membership is due to veterans who have been eligible for membership but have never joined. With the war on they feel the urge to do something to help, and naturally turn to some Post in their vicinity and join. Meantime, there is another group that is also joining up due to the war. They are the former members who for some reason or other have dropped out, but are again inspired to help. The third group is our comrades of this war who, in ever-increasing numbers are turning to the American Legion for that guidance which they feel only older men can furnish. As this meeting took place on Armistice Day, the ladies of the Auxiliary once again came forward with the most appropriate after-meeting affair—an event that the members will never forget. With their usual repast, they also came forth with an exhibition that surprised every member and brought vivid memories of the past when they displayed various army equipment down from the lonely uniform button up to the steel helmet, various snap shots and letters tinged brown with age, the letters themselves telling that they have been read over and over again as was evidenced by the partly worn-out words that had been written near the edges. Souvenir menu cards from Army Christmas and Thanksgiving dinners, also two silver teapots out of dozens secured by our champion souvenir hunter, Ed Posch. The evening's repast consisted of baked beans, weiners, cole slaw salad, apple strudel, coffee (and something stronger, too). The food was served Army regulation style.

At this event it was revealed that comrade John G. Vargo is the proud possessor of a Gold Star medal issued to him for valor. It is one of nine presented in the Cleveland area. John is our Past-Commander and has two sons in the service.

At this occasion we also had the pleasure of having Scoutmaster and Skipper Felix A. Danton with us, who on behalf of the Boy Scouts of troop 250 and Sea Scouts of the Ship Saratoga extended appreciation to members of the Lake Shore Post for their presentation of a new American flag. The presentation of the flag took place November 17 at the Intercultural Library, E. 55th and St. Clair Ave.

Joe Mihelich, we missed you

Christmas Seal Sale To Combat Tuberculosis

Christmas Seals are being delivered to Cuyahoga County homes this week, marking the 37th year these bright holiday stickers have been used as the method of financing the continuous fight on our home front communities against the greatest enemy—tuberculosis.

Dr. A. R. Sweeney, chairman of the Seal Sale, urges every resident to get in the fight by buying Christmas Seals this year, reminding them that tuberculosis is still the greatest single threat to the life and health of the people of working age.

"Wartime-conditions—causing fatigue, overcrowding and longer hours increase this danger," Dr. Sweeney says. "The shortage of doctors and nurses makes protection of all civilians even more important than ever before."

How do Christmas Seals make protection possible?

If you have children in school, you are familiar with the "patch test" given to bring any danger signals to light. Follow ups on possible cases of tuberculosis guarantee the prevention of further spread of the disease, as well as the protection of the child who might be infected.

In older persons in the home are employed in war plants, they are part of the 150,000 industrial workers who either have had or will have the opportunity to have a free chest X-ray that will make them sure they are safe from tuberculosis itself and from being infected by other workers who, without an examination, might spread the disease without knowing he was infected.

These are only two of the methods being financed by the annual Seal Sale in this 37th year of the battle against tuberculosis. Another project with which all workers are familiar in the continuous distribution of health information on how to "Keep Fit—to Work—to Earn—to Win" carried on under the health committee of the Mayor's War Production Committee.

This year's seal pictures a small girl looking out of the window at Santa Claus driving across the sky. Andre Dugo, internationally-known artist and illustrator, selected the idea because he wanted to show the aim of tuberculosis associations—a happy, healthy child in a world rid of the dread enemy of health, happiness and security.

The Seal Sale is not a local project alone, anymore than the fight against the disease is a local battle. It is used as a means of raising money all over the United States, as well as Alaska, Puerto Rico and Hawaii, and for the first time this year the sale is being extended

at the last meeting and you missed something too, so be sure to come to our next meeting which will be held at St. Clair Recreation Center, Thursday, December 9th at 8:00 p. m.

The Problem of Trieste

By Ivan M. Tchok

(Continuation)

Trieste was the center of 16 shipping companies, among them the world-famous Cosulich-lines, Lloyd Triestino, Tripovich Society Sitmar, Marittima, Navigazione Libera Pollich, etc. At the beginning of the century, new and direct services were started to East Africa, Central America and Mexico. The service to India and the Far East as well as that to the Mediterranean ports was much improved and Trieste was made the center of the large emigration from Austria to America. Besides being the principal port of Austria, Trieste was before the first World War the central port for much of Germany's trade with the Mediterranean and the East.

The average annual volume of traffic going through the port of Trieste rose from 2.1 million tons in 1901-1905 to 3.1 million tons in 1911-1913. In spite of the great boom in international trade after the first World War, the commerce of Trieste never again reached the volume of 1913. The reason for the decline of Trieste under the rule of Italy was the competition of Venice, its ancient enemy.

The difference is even bigger is the value of the goods is taken as a basis. Before the war there were transported through Trieste colonial wares low in weight and high in price, while after the war the commerce of Trieste consisted largely of coal, wood, ore and similar commodities high in weight and low in price.

Until 1913 Trieste was not only a seaport but a great commercial center for all the countries lying in its hinterland. Under Italy it has been reduced to the status of a transit port.

Between 1921 and 1933 the shipyards of Trieste produced 101 merchantmen of 605,000 tons and 28 warships of 48,000 tons. A great deal of this shipbuilding was done for foreign countries. Later on production fell considerably owing to the liquidation of the shipbuilding and other industrial plants in Trieste in favor of Venice and Genoa.

(To be continued)

PLEASE NOTE!

It is necessary to remind our contributors to please send their articles to the office not later than Wednesday. Contributions received later will be held over for publication the following week. Also, please write on one side of the paper only, but you may have more than one sheet of copy. Thank you!

WHERE THE FUEL GOES

A HEAVY BOMBER cruising at a speed of 250 m.p.h. may use 200 gallons of gasoline in one hour.

to England, Canada, Mexico and Brazil.

"I am confident that we are on the winning side of this battle," Dr. Sweeney says, "but reinforcements are necessary to carry on. Seal sales are the ammunition. Let's do our part as civilians and protect the home front as the armed services are protecting the boys in uniform."

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,

Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Jugoslavia)

(Continuation)

This rebel organization represents a true state within a state, since it has its own armed forces, its own courts of law, it issues laws and decrees, collects taxes and grants national loans with a definite rate of interest and time of withdrawal.

As a singular example, let us cite the regulations of a decree concerning national taxes which was published in the underground newspaper "The Slovene Reporter" of October 1, 1941: "The Slovene National Liberation Committee" has decided to levy a tax in order to cover expenditures of the liberation movement and to give social aid.

1. Every Slovene that has an income is obligated to pay a national tax.

2. The tax is at least one lire monthly and is increased progressively up to 10 per cent of the net income. The rate of taxation is to be determined by the financial means of the individual.

3. The details of organization, rationing, collecting, distributing, the use and control of the national tax are set forth in the by-laws.

The striking forces of this nationalist army are organized in brigades, formed out of battalions and companies. There are also special contingents of mountaineers, machine-gunners, etc. The guerrilla Command disposes with a well organized intelligence service which is the base of successful military operations. Individual groups of guerrillas are usually named for the seat of the principal base of operations, as for instance, "The Guerrilla Group of Kokra," "The Guerrillas of Savinja Valley," "The Guerrilla Battalion of Gorenjsko," and so forth. All the forces are under the supreme command of the guerrilla and volunteer army, which issues reports of actions on the terrain. These reports are in no way different from the communiques given out by the high commands of regular armies. We quote, for example, the communique of August 9, 1942, which was transmitted over radio station Free Yugoslavia:

"The Slovene guerrillas are offering heroic resistance to the Italian divisions that are unceasingly attacking the liberated areas from the south. Because of the superiority of the enemy's man-power and equipment, our battalions and contingents had to retire from some points in the sectors of Ljubljana, Kočevje and the river Kolpa.

"In a bloody encounter at

Zagradec, which lies near Zuzemberk, the Slovene guerrillas overpowered an Italian column and killed 80 Italian men and officers. Near Podstene severe fighting has been going on for days. Up till now, the Italians have lost more than 400 soldiers and officers, killed and wounded.

"Particularly heavy have been the losses suffered by the enemy in the area of Grosuplje-Borovnica, where fighting has been raging for several weeks."

Activities, of which we read daily in the newspapers, are taking place mainly along the principal roads of communication, with the tactics of "strike and run." Wide sections of land, even though only a few miles distant from larger centers and principal commercial highways, are in constant control of the Partisans. In this liberated territory, the nationalist authorities issue their decrees, their money (money of the occupation forces stamped by the nationalist authorities) and have their own judicial and civic administration. They have already held their first elections.

From this liberated territory, constant offensive thrusts are made on the enemy's garrisons, transports, rail and road bridges, industrial objectives, depots of food supplies and fighting equipment, munitions warehouses, etc. There are daily attacks on gendarme stations and fortified garrisons which the volunteers surround at night, destroy the garrison and seize all the war equipment. Another very common practice of guerrilla warfare is the attacking of trucks that transport troops, equipment or food supplies and the derailing of trains. One of these attacks on a railroad transport which carried 2,000 Slovenes into confinement and which occurred on the Ljubljana-Trieste line, was also reported in the American newspapers. At the viaduct of Borovnica, the volunteers attacked the transport, seized a complement of 40 soldiers armed with machine guns and ammunition, and liberated all the prisoners, most of whom then joined the volunteers. In revenge, the Italians razed the village of Sodražica.

Often the volunteers succeed in capturing and holding temporarily individual cities (Kamnik, Jesenice, Tržič).

(To be continued.)

Buy Your Share in "Our SUBMARINE CHASER"

